

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1	
Upadłość podmiotu gospodarczego	13
1.1. Istota i geneza upadłości przedsiębiorstw	13
1.2. Modele instytucji upadłości w gospodarce rynkowej	19
1.3. Ekonomiczne uwarunkowania upadłości	23
1.4. Symptomy i zagrożenia dla kontynuacji działalności przedsiębiorstwa	30
1.5. Przyczyny upadłości przedsiębiorstw	37
1.5.1. Przyczyny endogeniczne	41
1.5.1.1. Oszustwa i defraudacje a upadłość przedsiębiorstw – <i>case study</i>	42
1.5.2. Przyczyny egzogeniczne (makroekonomiczne)	54
1.5.3. Determinanty upadłości przedsiębiorstw w polskiej gospodarce	57
1.6. Prawne aspekty upadłości przedsiębiorstw	64
1.6.1. Evolucja polskiego systemu prawnego regulującego upadłości przedsiębiorstw	65
1.6.2. Definicja upadłości	71
1.6.3. Funkcje i cele systemu upadłościowego	76
1.6.4. Typy postępowania upadłościowego	79
1.7. Analiza upadłości przedsiębiorstw w Polsce w latach 2001–2022	91
1.8. Upadłość w krajach Europy w latach 2017–2022	104

Rozdział 2

Zadłużenie gospodarstw domowych	108
2.1. Zjawisko zadłużenia a problem nadmiernego zadłużenia	108
2.2. Determinanty (czynniki) zadłużenia gospodarstw domowych	114
2.3. Skutki nadmiernego zadłużenia gospodarstw domowych	121
2.4. Zadłużenie gospodarstw domowych w Polsce	123
2.4.1. Zadłużenie gospodarstw domowych w Polsce – dane BIG InfoMonitor	125
2.4.2. Zadłużenie gospodarstw domowych w Polsce – dane PKO Banku Polskiego	136
2.4.3. Zadłużenie gospodarstw domowych – Indeks kondycji finansowej Polaków KRUK S.A.	144

Rozdział 3

Upadłość konsumencka	149
3.1. Instytucja upadłości konsumenckiej	149
3.2. Model upadłości konsumenckiej	155
3.3. Przyczyny upadłości konsumenckiej	163
3.4. Upadłość konsumencka jako instrument walki z niewypłacalnością gospodarstw domowych a system ekonomiczny	170
3.5. Upadłość konsumencka w Polsce	171
3.5.1. Nowelizacja przepisów upadłości konsumenckiej w Polsce – od modelu konserwatywnego do modelu liberalnego	175
3.5.2. Zmiany w przepisach o upadłości konsumenckiej w związku z pandemią COVID-19	186
3.6. Rodzaje postępowań dla niewypłacalnej osoby fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej	187
3.6.1. Upadłość konsumencka – tryb uproszczony i tryb zwykły	188
3.6.2. Układ konsumencki	189
3.7. Statystyka upadłości konsumenckiej w gospodarce polskiej w latach 2019–2022	191
3.7.1. Upadłość konsumencka w świetle danych statystycznych Ministerstwa Sprawiedliwości	191
3.7.2. Upadłość konsumencka w świetle danych statystycznych Centralnego Ośrodka Informacji Gospodarczej w latach 2015–2022 z uwzględnieniem kryzysu wywołanego COVID-19 – analiza danych statystycznych	195

3.7.3. Wiek i płeć osób ogłaszających upadłość konsumencką	201
3.7.4. Sezonowość upadłości konsumenckiej	205
3.7.5. Liczba upadłości konsumenckich z uwzględnieniem województw	206
3.8. Upadłość konsumencka w pierwszym kwartale 2023 r.	207
Zakończenie	209
Bibliografia	213
Książki i artykuły	213
Akty prawne	226
Netografia	226
Spis wykresów, rysunków, schematów i tabel	228

Problematyka postępowania upadłościowego wobec osób fizycznych niejako, równocześnie działalności gospodarczej, czyli tak zwanej upadłości konsumenckiej, oraz upadłości biznesowej (przedsiębiorstw, jednostek biznesowych) stanowi szczególnie obszary zainteresowania nauki i praktyki gospodarczej ze względu na wysoki koszt ekonomiczny i społeczny związane z tymi zjawiskami.

Upadłości przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych stanowią stały element systemu gospodarczego każdego kraju o gospodarce rynkowej¹. Są one bardzo złożonymi procesami o podłożu ekonomicznym, prawnym, psychologicznym i społecznym. Wywołują skutki, które dotyczą różnych aspektów życia gospodarczego. Należą do nich przede wszystkim: utrata środków załóżkowych przez udziałowców i kredytodawców w dane przedsiębiorstwo, możliwość znaczącego pogorszenia się sytuacji finansowej lub utraty płynności finansowej innych firm powiązanych z upadającym przedsiębiorstwem (tzw. skutkiem upadłości), a także wzrost bezrobocia w regionie, jeśli funkcjonująca firma była w nim domowym przedsiębiorstwem, a w przypadku gospodarstw domowych - także problemy wyłączenia ekonomicznego, finansowego i społecznego.

Upadłość konsumencka stanowi zastrzeżenie ograniczenia nadmiernej, niezadeklarowanej konsumpcji gospodarstw domowych, mającej na celu zatrzymanie lub bankructwo gospodarstw domowych w Polsce.

Upadłość pełni w gospodarstwie ważną rolę polegającą na eliminowaniu przedsiębiorstw, które nie działają w efektywny sposób i nie są w stanie funkcjonować

¹ A. Tokarski, H. Naturszak, *Upadłość jako narzędzie gospodarki rynkowej*, Przedsiębiorca, 2016, t. 12, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, 2016, s. 198-199.